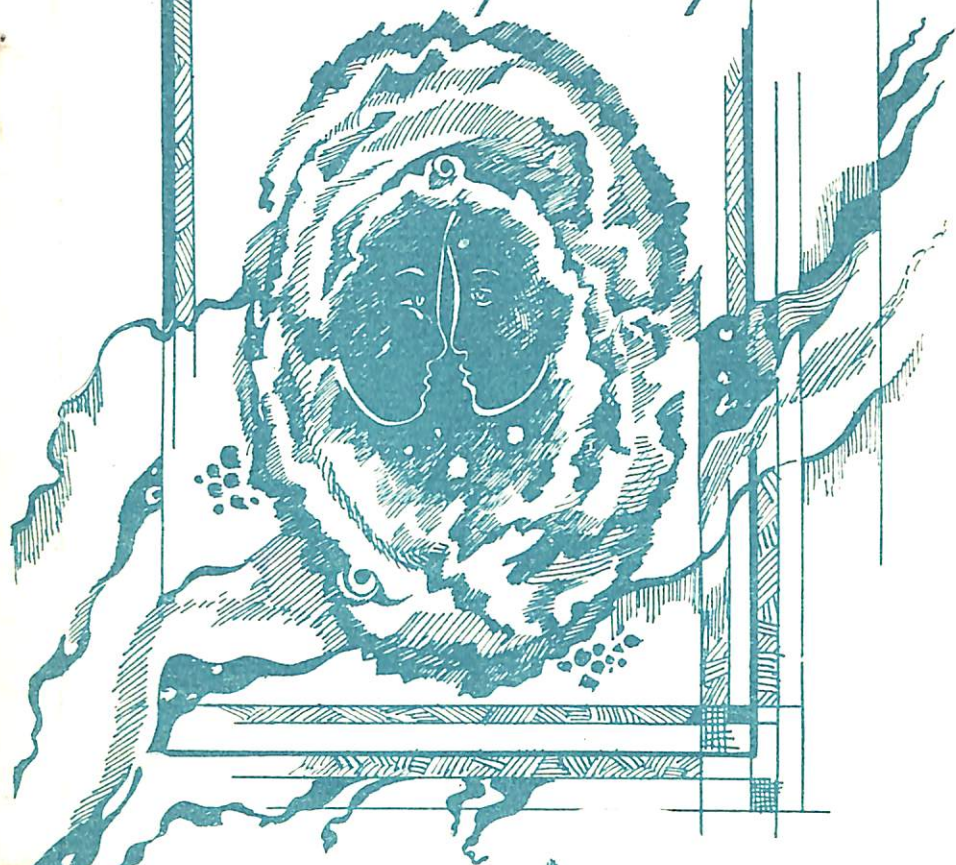

851201

42

Б87

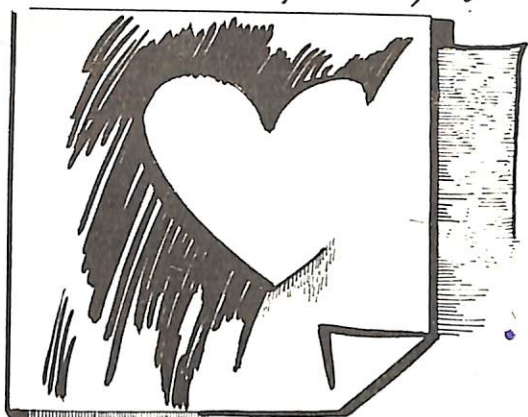
Марина Брацко

МЕЛОДІЯ
вiчних прощань

92
582

Марина Брацко

0851201

Мелодія
вечних
прощань

інтимна лірика

Головний спонсор —
Запорізька міська Рада народних депутатів
(голова О. С. ГОЛОВКО)

Видавництво
Запорізької організації
Спілки письменників України
«ХОРТИЦЯ»
1997

Кравець

ПЕРЕВІРЕНО

ПЕРЕВІРЕНО

Запорізька обласна
бібліотека
ім. О. М. Горького

Третя збірка віршів двадцятилітньої поетеси, студентки третього курсу Запорізького держуніверситету Марини Брацило (перед цим у «Хортиці» побачила світ її книжка «Хортицькі дзвони» та «Благовіст») укладена виключно з творів про кохання. Це своєрідна маленька антологія інтимної лірики.

Емоційна палітра ліричної героїні вельми широка, розмаїта. Вона містить в собі не тільки особисте, глибоко інтимне, але й цілий спектр почуттів, які дарує людині кохання.

Відповідальний за випуск П. П. РЕБРО.

Дай світло Слову
завжди освітлює шлях,
всім, хто прагне знання!

ISBN 5 — 7707—5846—5
4702590200 — 006

Б _____ Не оголош.

97

© М. БРАЦИЛО, 1997

© Т. ГРЕДНЬОВА, оформлення, 1997

У МЕНЕ Є ОДНА СВІЧА

**А ти — задивляйся у жито,
Що голос визитус мій:
Ти можеш мене розлюбити,
Але забувати — не смій.**

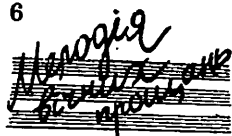
* * *

О світе мій темний,
моя антитезо печальна!
Боюсь задивитись
у погляд твій, мудрий, мов світ.
По черзі гостюючи,
ходим не далі вітальні.
З усіх привілеїв
рядки вирізняєм криві.

Оце б — як колись!
Та боюся, не вистачить сміху,
Аби засміялись — і сильною стати на мить.
О світе мій темний,
моя нерозважлива втіхо,
Чому це твій погляд
теплом запізнілим бринить?

За щирість останню
не жаль і пробитої скроні,
За біле з червоним
і літом платити не гріх...
За що ж нам, мій друже,
любити осіннє осоння?
Хіба за сміливість
отак заморочити всіх?

Як знайдеться слово —
засиплю колишні копальні,
Щоб міг ти пробачить
хоч краплю моєї вини.
О світе мій темний,
моя антитезо печальна,
Остання сторінка
усіх ненаписаних книг.

* * *

Це я. Не поспішай мене прощати
 За те, чого я досі не зробила
 І не зроблю. Не те, щоб я безсила, —
 А просто доля не дарує час...

Це я. Не поспішай мене зустріти.
 Я йду сама. У тебе я — транзитом,
 І, мабуть, не найкращу для візиту
 Обрала мить...

Це я. Не поспішай шукати віск —
 Він весь розтанув у моїх долонях,
 Тому і не осяяна ікона,
 І темний світ...

Це я. Хай буде тиша поміж нас,
 Зеленим щастям сповнена без міри,
 Бо ти мені ^{не} зможеш не повірити
 В останній час.

Мелодія ⁷
всім як
проща

* * *

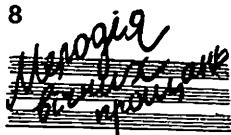
Я просто «маленька кобіта»,
Я тепла і трішки смішна.
Ти можеш мене розлюбити —
Так буде безпечніше нам.

Ти можеш не думати більше
Про сина, якого нема,
Писати відчужені вірші
І навіть створити роман

Про марність свого існування,
Про спалене чорне гілля,
Але до останньої грані
Я буду ходити на шлях

І гоїти заходу рани,
І в пісню вгортати степи:
«Не треба будити цигана —
Ще ж навіть і сонечко спить».

А ти — задивляйся у жито,
Що голос вихитує мій:
Ти можеш мене розлюбити,
Але забувати не смій.

* * *

Казати не хочу, та мушу:
Від мене в холодні краї
Сьогодні втекла капелюшка,
Бо вітер покликав її.

І натовп вечірній не вірив,
Не вірилось навіть мені:
Летить капелюшка у вирій,
Розмахує крисами ніч...

Це небо із запахом криці
В долонях дерев і гілок
Несе капелюшку, мов птицю
І нею поцілює в скло

Будинків, пророцених з вулиць,
На вечір розквітлих вогнем.
Летить капелюшка в минуле,
Відносить гірке і сумне.

Вже пахне суцвіттями груша
І тануть замети журби...
Від мене втекла капелюшка,
Якої ти так не любив.

* * *

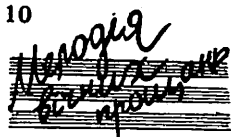
Моя солоня таємнице!
Шукай шляхів не по щоках, —
Хай в серці кладочка легка
Два береги тримає міцно

Понад солоним і сумним,
Понад хитанням хвиль відчаю...
Я дні печально зустрічаю
На узбережжі таїни,

На білих розсипах плачу,
На жовтих згарищах ілюзій...
Лиш смуга світла. Я в тій смугі
Кричу: Почуй мене! Почуй!

Бо вже расту без тебе я!
Та між розірваним розмаєм
Коштовні камені ховає
Оця солоня течія.

Колись, почувши спів ріки,
У серці виростивши мрії,
Коханий тут лице омиє —
І збагатіє на віки.

* * *

Десь над містом квітує вогонь,
Сивий присмерк над літом тане...
Чуєш дивну тривогу? — Либонь,
Вітер б'є в золоті тимпани.

Очі трав на обличчях руїн
Усміхаються якомсь недобро.
Прокотилися дні мої
Кураями за темний обрій.

Облетить листопадом тепло,
Тихо ляже між слив і черешень.
Видно, все, що у мене було —
Віра в те, що твій погляд не бреше.

Отже, все, що лишилось мені —
Тихий шепіт чиєїсь тривоги,
Хліба шмат у торбині на дні
І дороги, дороги, дороги...

Я їх всі віддавала «за так»,
А коли зупинилась безсило —
Мені здався багатшим жебрак,
Той, з яким я мій хліб поділила.

* * *

Нема її. А щойно ж тут була,
Під светриком лежала на підлозі,
Та доторкнутись я була не в змозі
Її понадзахмарного чола.

І лиш коли світанок перейшов,
Я раптом усвідомила — відсутність.
Лиш на вологій стежці спали смутно
Сліди її маленьких підшов.

Натомість — смак прогіркої вина.
Навіщо ж сонця висвячені ризи,
Нічне безсоння, зібгана білизна
І чоловік чужий коло стіни?

Вже надвоє розплетена коса,
Уявлена замість тугого жмутку.
Стомившись від запізненого смутку,
Любов пішла подихати у сад.

* * *

Мою любов знаменням осіни.
 Дивись: вона гріховніша з усіх —
 Народжена із яблук восени,
 Як, за Адама, той, найперший, гріх.

Така вона: і відчай спить у ній,
 Небажаний, як позашлюбний син,
 В її плачах змішались степ, пирій,
 І курява, і дощ, і... клавесин.

Останній грім зробив останнє сальто,
 Над містом розполохуючи дим,
 І пахощі промоклого асфальту
 Заплутались у голосі моїм,

І все замало, все іще замало
 Уроку із часів першооснов!
 А десь в садах повільно обривали
 Мою гріховну, вистиглу любов.

* * *

Мені не вистачає глибини.
Моя вода холодна лиш в морози.
І дати насолоди я не в змозі,
Хоч в тім нема сторонньої вини.

Я можу тільки спрагу втамувать
Без вдячності із будь-чийого боку.
Всі кажуть: уродилася нівроку...
А горнеться до ніг лише трава.

Чому? Сама не знаю до пуття.
Та коли прийде час лункої тиші, —
Останньої краплини не залишить
Отой, кому врятовано життя.

Мелодія
всичого
прошанк

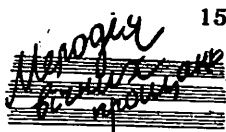
* * *

Не вір у сні! Однак вони минуть.
Усі минуть: і добрі, і не дуже.
Чи знаєш ти, о мій веселий друже? —
Я через те побоююся сну.

Не вір у сні! Я не чекаю див,
Які дарують місяці і зорі.
Що б не наснилося, — аби мене збудив
Твій голос, ледь хрипкий і непрозорий.

Не вір у сні! Зелений дивосвіт
Тепло дарує тільки на світанку.
Хай висихають роси на траві —
Аби лиш не зневірися в ранках.

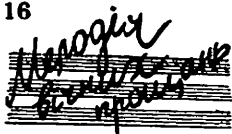
* * *

Сукенка з плечей
падає,
В четверо очей
дивишся.
Хай для когось там —
зрадою,
Хай їм... Але нам —
диво ще,

Доки новина —
радісно.
Що воно за знак? —
думаєш,
З розумом своїм
радишся...
Морок затаїть
гру мою:

Серце, що вогнем
гоєне,
Помирити з днем
пробую.
Спробуй, зрозумій, воїне,
Як робити змій
добрими.

Сон тебе здола
втомою,
Набереш тепла
піснею.
Пожалій, п'ючи
промені
На твої плечі
приспану.

* * *

Буде так, як схочеш,
Будем просто жити.
Поцілунок в очі:
Вачиш дивні квіти?

Та сказати мушу:
Щоб було вірніше,
Ось — цілунок в душу.
Хай співає тиша.

Сумовите скерцо
Скрикне і розтане.
Поцілунок в серце:
Перший і останній.

* * *

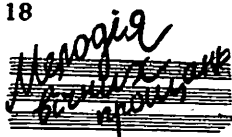
На долоні у світу
стоїть наш маленький палац.
Перехоплюють квіти
у сонця частинку тепла.

Всі мої забаганки
встають раптово в пісні.
До високого ганку
приходить щовечора ніч

І зникає, розлита
у паростки світла німі.
На долоні у світу
від себе ховаємось ми.

0851201

Запорізька обласна
бібліотека
Ім. О. М. Горького

* * *

У мене є одна свіча,
Палка, тривожна і бентежна,
Що відбивається в очах,
Немов розкраяна пожежа.

Покірنا сонцю і зимі,
Прихована на дні криниці...
Її гіперболічний сміх
Танцює у моїх зіницях,

Переплавляючи в зорю
Вогнистого безсоння копи.
Я у вогні її горю,
Щоб народити білий попіл:

Сумний солодкий сон руки
І сон волосся — ще замало.
Усіх моїх чоловіків
Її сваволя розігнала —

Ім, бач, хотілося імлі.
У мене є свіча єдина.
Я загашу її, коли
Знайду людину.

* * *

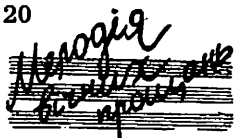
Ви вірите в пробудження дракона?
Він спить в коханому

вже стільки поколінь...

Про те, що був убитий саме він
Ми вірили, коли були малі —
Бо всі казки підкорені Закону,

В якому сказано: перемагає — Принц.
І годі перестрибувати крапку.
Всі документи вилучено з папки:
А що, як хтось почне шукати правду,
Розтоптану наказами «згори»?

Та таємницю викрито мені:
Була інакшою казкова ніч остання,
Хтось вийшов од принцеси на світанні...
Відтоді спить Дракон в моїм коханім —
І тихо усміхається вві сні.

* * *

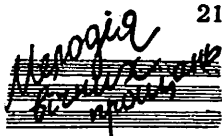
І не дивуй, що я прийду зненацька.
Мені ж ще побороти переляк...

Л. КОСТЕНКО

Мій єдиний! Я уже прийшла.
Я переборола і забула
Кров і кригу, хруст жорстви і скла
І давно покинутий притулок

Волохатих сумнівів моїх,
Павуків ненависті і зради...
Чорний стовп обвуглений стоїть
В сяйві золотого водоспаду.

Напоневірявшись по раях,
Бачиш: плин ріки серед безмежжя.
Дім. Поріг. А на порозі — я.
Я — і павутинка на одязі.

* * *

Вар'ятство. Збочення. Чаклунство.
Зміїний свист чужих очей.
Історія смішного людства
Мені впивається в плече

Тваринним покликом до крові,
Первісним криком таїни.
Без знаку, шепоту і слова,
Без поділу на «нас» і «них»,

Без жодного проекту думки,
Нечутним криком по гіллю
Шукає звабний сміх чаклунки
Дорогу в затінок «люблю».

І тільки потім буде кода,
Що вжалить з швидкістю змії,
Як спалить твій гарячий подих
Останні сумніви мої.

* * *

Те, що летять мої вуста
У пісню легко і крилато —
Іще не знак. Іще не та —
За божевілля — тиха плата.

Те, що цілую і палю
Вогнем усіх пожеж на світі —
Іще не знак, а спів жалю,
Прозорим усміхом прикритий.

Чекай! Дивись: я вже пишу
Єдиний знак в долоні світу —
Я, може, й пісню задушу,
Аби тебе не розбудити.

* * *

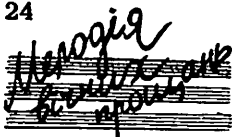
Забитий вечір падає з сідла —
 Уже не в змозі дихати і жити.
 І слово дотикається до скла,
 Неправильно і вистраждано вжите.

Ховаючи бозна-які дива
 Від темного вибагливого світу,
 Китайка неба вечір прикрива:
 Нема кому підняти й голосити,

Невідворотно, болісно — нема,
 Дощу й роси шкодовано на сльози,
 Ще й шепіт ні до кого: Мамо! Ма!..
 Не випустив у слово мертвий мозок.

Струмочки крові. Ніч. Фатальний збіг.
 Два тіла — приколисані і зайві...
 Та я люблю ці речі-не-в-собі
 На грані переродження у сяйво,

Коли тепло торкається плеча
 І захід витікає з виднокраю...
 Мій біль стоїть у вечора в очах
 І разом з ним повільно помирає.

* * *

Тривога серце сповиває
в червоний мак.
Я не прошу до твого раю —
його нема.

Минуле — наче білий аркуш,
зітерто все.
Твою оселю, Бідний Марку,
від всіх осель

Різнить червоний запах диму
І смак смоли.
Судіть — і будете судимі
самі колись.

Прощайте! Вас прощають нині
під тмянний блиск.
Кохайте! Чорна смерть вас стріне
за це колись.

Я причастилась інших таїнств —
хай буде так.
Я не прошу до твого раю,
ти — інший знак.

Вночі, на чорнім перехресті
під крик завій
Впусти мене до твого пекла,
коханий мій!

* * *

Ну от і все. Ненавиджу себе
За те, що я для тебе — просто тіло,
І тільки. А колись були ж і крила.
Такого я в собі нагородила —
Мабуть, і дідько сам не розгребе.

Застигла кров, зневірившись у русі;
Настане ніч — і знову промине,
Все прогорить, мов вугілля курне,
А потім знов кружля, кружля мене,
То відштовхнусь, то знову пригорнуся...

Все якось... А спитай мене, чому —
Не відповім, хоч знаю, справді, знаю:
Бо всі мої чуття — мов хижа згряя,
А келих як почнеш — то вже до краю...
Віддам себе — і плати не візьму,
Хоча вже трохи знаюсь на лихварстві.
Німий мій плач. А він іще втіша!
Коханий мій! Не варта і гроша
Понівечена, зшарпана душа,
А втім, купуй, придасться... в господарстві.

Неродія
~~виступав~~
~~прошав~~

* * *

Безжурний сміх на чорнім оксамиті —
 На всеньку ніч — освітлене вікно.
 Самотня жінка змушена палити
 В той час, коли щаслива п'є вино.

Самотня жінка — недопитий трунок.
 Її чекання вистояний сік
 Давно прогірк і, мабуть, став отруйним.
 Тому його побоюються всі.

Самотня жінка вдягнена у білу
 Холодну млу своєї самоти.
 Їй все здається: двері прочинились —
 І хтось ніяк не зважиться зайти.

Самотня жінка палить на балконі.
 Мовчить дзвінок. Дверей не тішить стук...
 І ось вона затулюється болем —
 І видихає з димом гіркоту.

МЕЛОДІЯ
ВІЧНИХ ПРОЩАНЬ

ІНТИМНА ЛІРИКА

ПРОЩАННЯ НЕ РОЗКВІТНЕ
КРИКОМ

**Цілуноків вистояний сік.
Пустеля. Віхола піщана.
Лиш очі квітами в росі
Близьке накрикують прощання.**

* * *

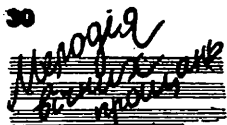
Розміню мільйон по грошику.
Хай дістанеться всім — не жаль.
Залишається припорошена
Теплим сміхом моїм печаль.

Не вдаватиму, що здивована.
Хай питають: «Ну, що стоїш?»
Всі відзначені, обдаровані...
Гріш даси — то і дяка на гріш.

Я б дала готівкою чистою,
Дивувалися б щиро всі,
Тільки чуєш? — вітри висвистують
У порожньому гаманці.

То лишай мене! Ну? Лишай мене! —
Вже немає чого давать.
Тільки й дива — душа незаймана,
Тільки й світла — торішня трава.

Не виспівують струни зношені, —
Знаєш сам, ти на те — скрипаль.
...Розміню мільйон по грошику.
А тобі не залишиться. Жаль.

* * *

Ви, мабуть, закрутилися, юначе? —
Один серед буденної навали.
Гидотне відчуття: таке, неначе
Всі телефони світу замовчали.

Агов! Доволі мріять про Цитеру.
Ледечим — гамаки балконних лоджій.
Не влізти до параду кавалерів —
Звичайно, що спритніші. Бо молодші.

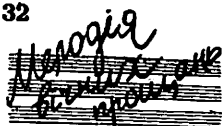
Вже ніч іде, а лампа й досі світить.
І друзі, посуваючись помалу,
Мені дзвінки дарують, наче квіти,
А я лише на Вашого чекала.

Звичайно ж, я пробачу: де подінуся!
О ні, я не платитиму мовчанням!
Останню вже розміняю годину
Доби, по вінця повної чеканням.

І ось — фінал. І напівсонний автор
До крапки наближається од коми.
Ви телефонуватимете завтра.
Але мене, на жаль, не буде вдома.

* * *

Давно-давно ця казка відцвіла
Епічним твором, сповненим тепла.
Невже я маю вічно пам'ятати
Минуле сяйво, втомлену кімнату
Свою трагічно-радісну посвяту,
Різдвяні дивоцвіти серед літа,
Останні вже і висушені квіти,
Зелену пам'ять зустрічі у сні,
Естамп дерев у темному вікні,
Народження любові і зневіри,
Крихкі і невагомі сувеніри —
Останні, ще залюблені, слова?
Вони померли. Я — іще жива.

* * *

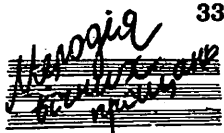
Біла яблуне! Зоре зеленого неба,
 Райська вигнана птаха, що втратила рай!
 Пісні вітра не вір: вітер ходить до тебе,
 Але це лиш жорстока несправедна гра.

Біла яблуне! Світу набридне дивитись
 На нетоптану цноту в зеленім плащі —
 І обірвуть твої обшумовані віти
 Темні п'яні вар'яти — шалені дощі.

Біла яблуне! Чайко, що не вміє кричати!
 Біла яблуне, дерево зла і добра!
 Коло тебе сторожа поснула на чатах,
 Причарована запахом. Чуєш? — Пора.

Біла яблуне! Годі! Ти стомлена власним
 Гордовитим буянням у повній красі.
 Скоро прийде знання. Та чи дасть воно щастя
 Тій, що спить, неодягнена, просто в росі?

Біла яблуне, крити таємницю в серпанку —
 Найжіночніший злочин. В тремтливому сні
 Біла яблуня плаче. І пахне до ранку
 Свіжим яблучним соком
 перестояна ніч.

* * *

«Цілуйте коханих!» — запізня порада.
Ще поки вони за стіною надії —
Їх можна любити. І сонячні вії
Промінням очей цілувати. Як брату.

А потім — зелене багаття Купала...
І полум'я чисте, мов вогнище страти,
Твій погляд єдиною тінню опалить,
Та ти порадієш — неначе за брата.

І будеш ходити, немов по вугіллю,
Що вічно — червоне, що вічно — розплата
За те, що і досі у тебе є сили
Чекать — мов коханого, стріти — мов брата.

* * *

Не зітхай. Не плач. І вітер
не запрошуй в дім.
Просто спи, як завжди літом
спить відлуння зим.

Те, що вирвалося з серця, —
подаруй вогню.
Не сумуй! В останнім герці
лиш себе виню.

Хай за це без мене квіти
вдягнуть травень в дим...
Тільки ти не плач. І вітер
не запрошуй в дім.

* * *

Вітер старанно імітує пташиний щебет,
Але якось сумовито і, мабуть, нещиро.
Осінні трави золотом прив'язують небо,
Щоб і воно, бува, не майнуло у вирій.

Бо що ж то буде, якщо навіть зоряні айстри
Перелітними птахами зів'януть у далеч?
Їх уже не вирізбить жоден майстер
Жодною прикрасою в жодній залі.

Вони тільки іноді житимуть долі,
Завернувши на мить до знайомої гавані...
Я знаю, ти також рвешся на волю,
Як осіннє небо, прив'язане травами.

* * *

А любов моя, хоч і у комі, — жива,
 Мов кімнатна рослина — сумна і безнеба.
 Все пробачу собі — і гріхи, і слова,
 Окрім того, що так закохалася в тебе.

Є величне кохання — мов зоряний шум,
 Є жертовне кохання — за нього вмирають,
 А про це — лиш безглузді зізнання пишу
 І поволі-поволі підходжу до краю:

Крик... останне зітхання... Шопенів «Прелюд».
 Небо з чорними смугами... стіни... сторожа...
 Я себе зневажаю за те, що люблю
 І позбутись цієї любові не можу.

* * *

Я так боюсь себе самої,
Що можу зрадити кохання,
Сховавшись в млосному тумані
І ставши сніжною горою.

Мій подих вітром забуття :
Вуста гарячі прохолодить.
Хай стане сном колишня врода
І мрія про твоє дитя...

Струмками сльози розлились,
Чи кров отак тектиме завше?
Ти скажеш, до струмка припавши:
— Цей смак! Я знав його колись!

І спрагло питимеш до болю, —
Як поцілунки пив тоді.
Це вже не я. А що воді? —
Холодний струм. Нестримна воля.

Я — Лета, нинішня й колишня.
Ну що ж ти? — став, лице сумне —
Не хочеш перейти мене,
Чи просто так — води боїшся?..

* * *

Місто стало сліпим жебраком,
 Перемотане шматтям газонів.
 Місто спрагло чекає озону,
 Розчахнувши асфальтовий кофр.

На гастролі його не беруть,
 Та йому залишається втіха:
 На старому потертому грифі —
 Шарудіння приспущених струн

У розважливих пальцях дощу —
 Теплих пальцях старого маестро.
 Не цілком віртуозно, та чесно,
 Зрозуміло для тих, хто почув.

Помирає мелодія днів,
 Незнайомих із вальсами Відня.
 Зграї снів гастроліують на півдні,
 І мандрує смичок по струні,

Та мелодію вічних прощань
 В завиванні вітрів не розчути.
 В переході між літом і лютим
 Плаче місто зі мною в очах.

* * *

Чи чуєш? — Нині дощ прийшов
У нашу місячну пустелю,
Отам, де шляху білий шов
Веде до темного готелю.

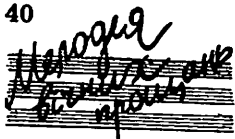
Чи бачиш? — Це не сльози, ні,
Це просто небо йде на прощу.
Нехай нас вип'є сива ніч
Із келиха лункої площі,

Бо ранок згубить Суламіфь
В тремтливо-синіх колах зливи.
На місці, де стояли ми,
Зросте примара полохлива.

І знову з місця рушить час,
І дощ засне в долонях спеки.
Я не побачу, як повз нас
В чужі хати летять лелеки,

Як плаче на плечі гаїв
Моя посестра — Біла Віла...
А ти на місяці стоїш,
Любов тримаючи на вилах.

* * *

Я знаю все, що буде і було —
 Так, як, мабуть, ніхто того не знає.
 Ламаю час у пальцях, наче скло —
 І на уламках вічність прозирає.

Тому скажу: все буде — як колись —
 На стежці, що із пекла йде до раю.
 Бо ще вино чекає на столі,
 А серце має те, «що не вмирає».

Та сплине час, і ніч перетече,
 Ти спраглим рухом перекинеш штофа.
 Підважиш перехрестя на плече —
 І підеш в ранок, наче на Голгофу.

Бо над твоїм палаючим чолом
 Стоїть, мов німб, тавро чужого світу...
 Я знаю все, що буде і було,
 Лише не знаю, як тебе спинити.

* * *

Чому ти плачеш у сні?
Ці сльози, мабуть, недоречні —
Двокрапки замовчаних речень:
Ні світу, ні сну, ні мені.

Чому ти плачеш у сні?
Під очі скрадаються тіні,
А сльози не личать мужчині —
Отак, як шаленство і гнів.

Чому ти плачеш у сні?
Болить застаріла рана,
Чи знаєш, що підеш на ранок
(О, шляху нагострений ніж!)

Напевно, тобі знавіснів
Мій плач — твоя колискова.
Ти сильний і мужній, та знову
Заснув — і плачеш у сні.

* * *

Але що це? Ти знову — утік в минуле,
 Де мене не було, і була банальність?
 Тебе спогадом меду покликав вулик
 У незлічений жах шестикутних пеналів.

Тобі знов до душі впорядкований морок,
 Що безпечніший, аніж моє божевілля.
 Не на мед, а на сльози подібне море,
 Але плакати ліпше, ніж братися цвіллю.

Втім, про що я? Авжеж не про вартість меду,
 Про царицю твою — погордливу самку,
 Про твоє волелюбне безглузде кредо,
 Від якого давно — ані дій, ні уламків.

Так, мій голос тремтить, та його не чути,
 Він зникає у хорі колишніх коханок,
 В віршах ніжності меншає, більшає — трути,
 А колись і мене разом з ними не стане.

Casus belli*

С. П.

I. Десь на відстані теплого смогу
Ти марнуєш свою отруту:

Я — раптова твоя перемога,
випадково яюсь здобута.

Сонце згасло. Був захід сірий.
А за тиждень до поглядів ласих
Ти в союзники кликав Пірра,
Але він відмовився вчасно,

Зрозумівши, що марно серце
Буде тишитись грою новою:
Ти лишишся на полі герцю,
Перемігши і втративши воїв.

II. Десь плаче жінка — звабна і чужа —

З набридлими словами і очима,
І в'ються кровостоками ножа
Терпкі солоні схлипи безпричинні.

А родить цю свавільну течію
Її непевний здогад безголосий,
Що голову скривавлену твою
Іродіада вулицями носить:

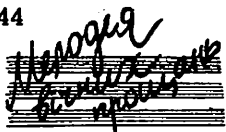
Відпочиває п'яний вартовий,
Кат мочить хустку в мареві солонім,
А тіло, що припало до трави,
Ось-ось схова земля в тремтливе лоно.

Солоні коси вітер розвива,
І, спрагло випиваючи світання,
Шукає жінка натяку в словах,
Недбало й лунко кинutih востаннє.

А ти ідеш в господу самоти
І кроки в порожнечу вперто лічиш,
І знаєш, що не зможеш не прийти,
Якщо вона колись тебе покличе:

Ти бігтимеш, покинувши ножа,
Втрачаючи свідомість і набої,
Бо плаче жінка — звабна і чужа,
Здобута — і покинута тобою.

* Casus belli (лат.) — привід до війни.

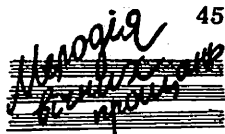
* * *

Не вір мені. Я — злива на траві.
 Я висохну. Я зникну. Я розтану.
 І тільки тінь мого гінкого стану
 Та голос мій залишаться живі.

Проте серед безмежжя голосів
 Мій вирізнити ти уже не зможеш.
 Ти будеш озиратися тривожно
 І очі видивлятися в росі.

Навіщо? Краще змовкни — і не вір.
 Я все одно назад не повернуся.
 Горітиме солодкий смак спокуси.
 Кричатиме в тобі первісний звір.

Летітиме дзвіничний вир годин,
 І юні проливатимуться зливи...
 Не вір мені. Але живи щасливим.
 Допоки не залишишся один.

* * *

Бризки сивого дня
Впали вітру на плечі.
Ти сідлаєш коня,
Зустрічаючи вечір.

Тебе кличуть вітри
І вигейкують ночі...
Говори, говори, —
Я послухати хочу.

Застигають в журбі
Мої спогади білі.
Я підкову собі
Над дверима прибила.

Та боюся, вона
Не зупинить зневіри,
Бо у мене — одна,
А у тебе — чотири.

Мелодія
виступає
проміж

* * *

Сумно бути осіннім теплом —
Небезпечним і скороминучим.
Сірих сходів обвалена круча,
Білих вікон зіщулене скло,

Запізнілої лампи в вікні
Сумовитий замучений усміх
І короткий придуманий успіх
Надто теплих оманливих днів.

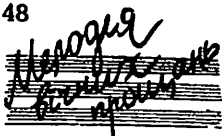
Що б не сталося, що б не було, —
Взявши листям скривавлене мито,
Ти чекатимеш сонця і літа...
Сумно бути останнім теплом.

* * *

Два недопалки.
Чашка порожня.
Що ж, так буває.
Тільки не з кожним.

Синя жоржина.
Димне повітря.
Року Нового
зустріч нехитра.

Крига — мов неба
розкидані скалки.
Чашка порожня.
Два недопалки.

* * *

Вуста застигли на межі
Терпкого темного зітхання.
Це сталось. Тільки не кажи,
Що пальці стрілися востаннє..

Не треба трути в трунок сну!
Тривожний крик втрачає травень,
Змиває усмішку масну
З вогню народжена заграва...

Я проведу тебе. Рушай!
Прощання не розквітне криком.
Стікає божевільний шал
Загравою з червоних вікон.

...Цілунків вистояний сік.
Пустеля, Віхола піщана.
Лиш очі квітами в росі
Близьке накрикують прощання.

ПРО НАШУ ЩАСЛИВУ НЕЗУСТРІЧ

**Прикутий, мов до щогли, до вина
Обов'язком із присмаком цикути,
Ти молишся, щоб ми були одним,
І знаєш, що цього не може бути.**

Мелодія
врандаль
прощай

* * *

Є в коханні «проти» і «за»,
 Плагіат і обличчя митця.
 Проведи мене на вокзал
 І чекати пообіцяй —

Не ікону в світанку свічок,
 Не невпинений сміх течії,
 А маленьку дівчинку, що
 Пам'ятає слова твої.

А коли принесуть вітри
 В хмарах перші дощі весняні, —
 На вокзалі мене зустрінь
 І скажи, що віриш мені.

Хай облуда чужих казань
 Не заступить мого лица.
 Проведи мене на вокзал
 І чекати пообіцяй.

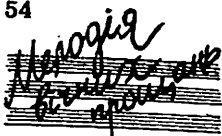
* * *

Я для тебе, Єдиний,
 зберегла цей світанок.
 Коли птахи від щастя
 втрачають голос і глузд.
 І, напоєний світлом,
 ти виходиш на ганок,
 І тобі леготіння
 припадає до уст...
 А вернувши в кімнату,
 ти оновлене тіло
 бачиш дивно, як вчений —
 невідомий об'єкт.
 І мовчить воно... Тобто,
 я сказати хотіла —
 Я мовчу. І вивчаю
 обличчя твоє.
 Дивно: ранок чарівний,
 а в очах твоїх тіні
 І самотня скорбота
 нічної імлі...
 Це ж я, мабуть, запізно
 сказала: «Єдиний!», —
 Аж по всіх випадкових,
 що до тебе були.

* * *

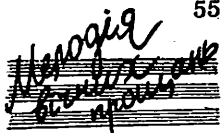
До розлук ми призвичаєні,
Ми при зустрічах обачливі.
Тільки й робим, що прощаємось,
Тільки й слова — «До побачення».

Шал ночей скувало кригою,
Вкрала поморозь тепло моє, —
Лиш розлука, мов релігія,
Залишилась аксіомою.

* * *

Розлуки золоте крило
У казку днів перетекло
І стало сонцем без кохання.
У мене є лише прощання,
А зустрічі уже нема:
Тепло руки — в тепло повітря,
А далі... Далі вітер витре
Солоних кіс прозорий змах
(За них отримає крамар
Чимало ніжних поцілунків
Різноманітного гатунку,
А потім їх продасть — тобі).
Уже світанок перебіг
Під мідний прапор вечоріння,
Подовшали зелені тіні,
І тінню темною лягло
Розлуки золоте крило.

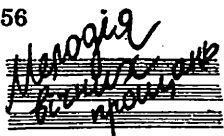

* * *

Ти є за межами мовчання
І поза нервами дротів.
Але коли твій голос тане —
До мене знов вертають ті,

В чиїх очах горить мій знак
Тавром печалі і тривоги,
Який їх палить, і якого
Ім не позбутися ніяк.

У скло вікна заб'ється голуб,
Заплаче журавлиний ключ...
Я знаю, що люблю твій голос.
А душу? Мабуть, що люблю.

* * *

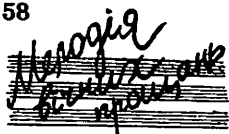
Стікає вечір дощем зі скла,
Ламає вітер деревам руки,
Та їм не знати такої муки,
Як пам'ять щойно мені знайшла.

Стікає вечір в долоні дня —
І тільки смуток у серці коле,
Бо вітер викрав твій теплий голос
І тужно плаче по кращих днях,

Де ти — прозорий, і я — дзвінка...
Та, може, душу загою за ніч.
Дарує ковдра теплом останнім
Мене, неначе твоя рука.

* * *

Пробач мені мої слова,
Відсутність сорому, цілунок
Бо я лишилася жива,
Ковтнувши вогняного трунку,
Бо я зовсім уже не та,
Яку ти вигадав у мріях,
І ~~вже~~ за стулені уста.
Ховати почуття не вмію,
І перший крок роблю сама,
Не сміючи зніжковіти, —
Але ж мене навча зима,
Твоїм коханням не зігріта.
Пробач! Я так ховаю плач,
Щоб був в очах не біль, а небо.
Я стала іншою. Пробач,
Що все це сталося без тебе.

* * *

Так буває іноді
(Щастя, не щодня):
Я сьогодні кинута
Спалена стерня.

Рученьки покошені,
Тіло — мов земля,
В серці — приголомшений
Чорний переляк.

Кинута, заголена,
Спогади одні:
Як гуляло полум'я
З вітром по мені.

Соромно зізнатися
Нам з вогнем обом:
Ми палали радісно,
Думали — любов.

Все, що встигли винести,
Скормлять хижим дням...
Я сьогодні — кинута
Спалена стерня.

Мелодія
вільно
просто

* * *

Гірка пігулка болю
Мої лікує смутки.
Я не була з тобою,
Це просто гарна чутка.

Але лічити біди
Уже не хочу всує.
Ні, ти мене не кидав, —
Хтось просто зле жартує.

А сонце сипле чари,
Жовтаві й кругловиді...
О ні! Ми не прощались, —
Це злі плітки сусідів.

Вода боїться гребель,
Виходить день на ганок...
Я не була без тебе, —
Це просто сон поганий.

* * *

Кохаю! Через тисячу безсонь,
 Через великі і малі зневіри.
 Моя любове! Я без меж і міри
 Кохаю серце, взяте між долонь,
 Його биття і власника його
 З тривожними і темними очима,
 Із довгим чорним шляхом за плечима,
 Із сурмами й хитанням корогов
 Над смутком пилом вкритої трави,
 Над рушником далекого походу...
 Коханий мій! Буває й вірна врода.
 А ти, не обертаючись, відходиш,
 Сказавши, як колись; «Іду на ви».

* * *

Все минуло, коханий, — і біль, і жалі,
Догоріло і вкрилося попелом.
Вже далеко на південь летять журавлі
І тужінням збавляють нам спокою.

Все минуло, коханий, — так завжди бува,
Все застигло в мовчанні, мов вишите...
Так судила нам доля. І марні слова
Ті, що ними ти хочеш утішити.

Тож послухай, стуливши знімілі уста:
Ти крізь тишу, що нас обіймає,
Чуєш шелест? То вітер, як листя, горта
Наше щастя в далекому краї.

Мелодія
 всім приємна

* * *

Назви моїм ім'ям свою дочку.
 Нехай вона на тебе буде схожа.
 Візьми мене хрещеною. І може,
 Побачиш як болить мені. Лікуй —

Зневагою, безпам'яттю, мовчанням,
 Букетом сміху, пригорщею сліз,
 Розтоптаним суцвіттям на землі
 І бритвою перейденої грані,

Впусти весну в артерії мої,
 Перефарбуй сніги в червоний колір,
 Замкни плачем невиміряне коло
 І в затишку родиннім причаїсь. —

Аби не чути музику німу
 Пекучих строф. Назви цей світ прекрасний
 Моїм ім'ям. Воно приносить щастя —
 Принаймні, так вважається чомусь.

* * *

Наше світання, наща розмова
Витече встояним медом.
Краплю по краплі, слово по слові
Я випиватиму щедро

З келиха-дзвона сірої ночі,
Ночі без мене й без тебе.
Знаю, що голос теплий, а очі
Бачить лиш вечір і небо.

Втім, я сьогодні з вечором в змові.
Питиму в разі потреби
Краплю по краплі, слово по слові.
Зустрічі — мабуть, не треба.

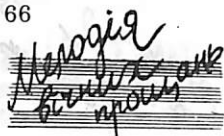
Благословляю відстань тричі,
А може, тисячу разів
За те що я не стану річчю,
Яка втішатиме твій зір
Ледь-ледь на відстані долоні,
Яка вбиває таїну.
Не я збуджу твій усміх сонний,
Не я тебе позбавлю сну,
Не підкладу гілок в багаття,
Не доторкнуся до плеча...
Я тільки сон — чи чуєш, брате? —
В твоїх тяжких німих плачах.
Іде у ніч по квітах натовп.
Все ж, пам'ятай: серед сльоти
Я — тільки затишна кімната
В яку, можливо, прийдеш ти.

Мелодія
всім ж
прошам

* * *

Між нами пустку вистелять листи
Снігами, чи то зблідлим листопадом.
Невідворотно так вертаєш ти —
Мов до колись посаженого саду.

Заходиш, випиваєш голубінь...
Не будь байдужим! Навіть серед раю
Ти бачиш не плоди, а тільки тінь,
Яка тебе від тебе ж приховає.

* * *

Юркові В.

Ти іншій написав. Але — мені.
 Чи то — обом. Чи то собі — у безвість.
 Ти тонеш у солоному вині
 Посеред хвиль на ступленому лезі

Загубленої тріски корабля.
 Для тебе ми — єдине, наче Янус,
 Та це лише на відстані. Поглянь:
 З наближенням ілюзія розтане,

І ляжуть кілометри межі нас —
 Від веж старих до степової цноти.
 Ви будете удвох. А я — одна,
 Але ніхто із нас не буде проти.

Лише тоді зануришся у жах,
 Як захід кров розіллє по канані.
 І до німого крику буде жаль
 Коханої, розрубаної навпіл.

Ти навіть сам не знаєш, що така —
 На відстані — любов — не панацея.
 Тебе ота на березі чека,
 А я — твоя сирена, Одісею.

Прикутий, мов до щогли, до вини
 Обов'язком із присмаком цикути,
 Ти молишся, щоб ми були одним
 І знаєш, що цього не може бути.

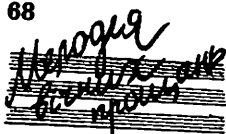
* * *

Тумани зникли і розтали,
Усе з'ясовано. Та все ж
Кохання — карою Тантала:
Хоч є, але до певних меж.

І ми, немов Тантал і річка,
Націлені уста в уста,
Нас палить спрага споконвічна,
Ми нахиляємось. А там —

Земля, порепана і сива
Скривила спалені вуста.
Уже віки немає зливи.
Не знаю, з чого пророста

Пашіння щік солонувате,
Слова — мов обіцянка лих...
Все хочем яблука зірвати,
А нелюбов відводить їх.

* * *

Націлуємось досхочу
 Під дощем осоружних мрій.
 Вже думок екзальтованих рій
 Не зупинить цього дощу.

Бо я маю право на все —
 На цілунки, палкі й сумні,
 На щасливі безглузді дні
 І на терен терпких пісень,

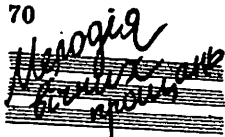
І на гроші, і на гроші,
 На безодню, на лет, на дно,
 І на встояне в надрах душі
 Золотаве старе вино.

На хвилину без кованих лат,
 А можливо — чому б і ні? —
 На частинку твого тепла,
 Що призначене не мені.

* * *

Великоднім висвяченим кошиком
Пророка ілюзія плачу.
О, ця зрада — подумки і пошепки,
Щоб ніхто сторонній не почув.

Всі коханці геть ідуть безвісними,
Всі це знають, що там не роби.
Навіть ти на величезній відстані
Знаєш, що я зрадила тобі.

* * *

Я набираю номер твій —
І знов мовчу. Німе чекання...
Та ти між тисячі завій
Упізнаєш моє мовчання.

Не маю сил, не знаю слів,
Я просто слухаю твій подих,
Мовчу. А ти і поготів.
Немов би сходимо по сходах:

Вже зовсім близько я і ти...
Але стіна ламає крила.
І до жаданої мети
Один лиш крок зробить несила.

Мелодія
Білий сніг
прошляк

* * *

Білий сніг у рожевій долоні —
 Мов кохання в твоєму серці:
 Спершу — чисте, холодне і сонне,
 Потім — тепле і вбите у герці.

Біла цнота — його минуле —
 В каламуті, обертаючись, тане.
 Поміж пальців судинами вулиць
 Витікає твоє кохання —

Результат фатального збігу
 Дивовижних обставин згубних.
 Я подібна до цього снігу —
 Не торкайся долонями, любий!

Хай між нами лишається відстань.
 Невеличка; бодай півтону.
 Білий сніг нерозшуканим свідком
 Помирає в твоїй долоні.

Мелодія
Віннік
приспів

* * *

Тісно грудям у пазусі,
Тісно серцю у грудях.
Не було у нас радості
І напевно, не буде.

Зустріч більше не виросте
На галявині світу.
Не було у нас щирості, —
Тільки дотики світлі.

Не було у нас ніжності, —
Тільки жаль щогодинний,
Що по нас не залишиться
Синьоокого сина.

Мелодія
Бісмарк

* * *

Ці вічні будинки п'ятиповерхові —
Рожеві під'їзди і сірі фасади...
Коханий! Які ми величні в любові!
Коханий! Які ми мізерні у зраді.

Щовечора ти вирушаєш на лови,
Моє легковажне, усміхнене ладо.
Коханий! Які ми величні в любові!
Коханий! Які ми мізерні у зраді.

Від мрій і жадань — лиш чорніють остови,
Жахаються їх навіть птахи і гади...
Коханий! Які ми величні в любові!
Коханий! Які ми мізерні у зраді.

Єднає й роз'єднує нас випадкове —
Чи просто, чи примхи чиеїсь заради.
Коханий! Які ми величні в любові!
Коханий! Які ми мізерні — у зраді.

*Ти якось нап'вися
і підеш шукати ніжності
На площі рожевих,
пропахлих кавою рук.
Початок весни, мов весілля
за тиждень.
І мій наречений —
колись твій найкращий друг.*

Мелодія
В. С. С. С. С.

* * *

Я — парасолька. Я стою в кутку.
Сьогодні дощ, та я вже непотрібна.
Господар мій вважає (хоч, мабуть, хибно),
Що соромно носити отаку.

І от стою, немов колишній воїн,
Пораненнями вилучений з лав.
Бо під дощем усі ішли по двоє,
А мій себе самотнім почував.

Покинуто — зіщулену й німу.
Мені б спочити. Але я боюся:
Він десь іде в плащі і капелюсі.
А раптом буде холодно йому?

Співають ринви пісеньку дзвінку,
В калюжах плинуть кола, наче мрії...
Втім, що мені? Не я його зігрію.
Я — парасолька. Я стою в кутку.

* * *

Не молися на тіло моє.
 Моє тіло росте з винограду —
 Лиш миттєве сп'яніння дає,
 Лиш огруту квітучого саду.

Не молися на душу мою,
 Бо вона — бедуїн у пустелі.
 Поза нею піски постають,
 І зростають оголені скелі.

Не молися на очі мої.
 Мої очі — порожні зіниці.
 Прокотилися в них кураї,
 Потім колір змінився і вицвів.

Не молися. На голос хіба?
 Та і голос — лише відголосок
 Тих пісень, що шепочуть хліба
 І співає на вітрі волосся.

Не молися. Прозріння п'ючи,
 Ти відчуєш: молитва безсила
 Перед злом твоїх темних плачів,
 Що в моїм загубилися тілі.

СПІВ ВОГНЮ У ОБПАЛЕНІМ ГОРЩИКУ

* * *

Приходь в степи мого тепла,
Заходь в дзвіницю мого тіла.
Моя душа — дощем стекла,
Твоя — у вирій відлетіла.
Тебе поглинув синій день,
Розтертий з вибитим асфальтом.
Затерплим вигуком «Ти де?»,
Напіввідтвореним у смальті,
Дзвінок гойдається в дротах.
Але в тобі, немов у гроті,
Живе химерна самота,
Залюблена в свою самотність,
І незагойний теплий сум.
Чому твій погляд знов холоне?...
Ну хочеш, душу принесу —
Трьома краплинами в долоні?

Мелодія
всіх хвилин

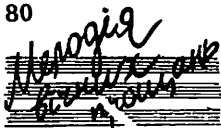
* * *

Білизна пахла небом і дощем.
Врятована від простору і зливи,
Вона була невинною. А ще —
Світання починалося тремтливо.

І всепрощення хвилями текло,
І свіжість таврували наші тіні,
І пахло чистотою. І було
Іще далеко до гріхопадіння.

Були відкриті вигини руки,
І колір був іще первісно білим.
Це потім сорочки і рушники
Скомпрометують дотики до тіла.

Ще решта десь над шворками летять,
А я вже застигаю безпорадно,
Бо пролила лихим передчуттям
Вишневий сік на біле простирадло.

* * *

Я нині вже заспокоєна
 І вчуся потроху мудрості...
 Колись я була Артемідиним воїном,
 Мене палило багаття внутрішнє,
 Хоча я і була лиш маленькою соєю.
 А врешті зосталось лиш те, що зовні.
 Але ти, зло-язичнику, молився спокою
 День у день в своїм капищі модернізованім.

Кого я тільки не брала в спільники,
 Щоб тебе вполювать — Афродіту і Гебу. —
 Але марно. І тоді я стала світильником,
 І поволі вмирала світлом — для тебе.
 І полум'ям були очі і губи,
 Все тіло впивалося повітрям затруєним...
 Я знала, що ти мене не полюбиш,
 Бо світло не люблять, ним користуються.

А коли ти відчув, що промені світла
 Більше скидаються на полум'яні грати —
 Та згасив мене подихом ледь помітним
 І прекрасну жінку привів до кімнати.
 Але їй у тебе було темно й тривожно.
 Прозорою кригою маленьких долонь
 Вона хотіла річ розпізнати кожну,
 І все просила запалити вогонь,
 Скаржачись на біль голови і нежить,
 Бажаючи вийти з незвичної гри...
 Вона збагнула, що ти належиш
 Душі світильника, який не горить.

А пам'ять палила кожний твій атом.
 Та оскільки ти цінував свободу,
 То закинув мене у найдальшу кімнату
 І для певності вилив на мене воду.
 Не знаю, правило це чи виняток,
 Не знаю, вибалки це чи гори,
 Але та, що до тебе ходить нині,
 На відміну від першої, любить морок.
 Ти спокійно живеш — звичайна людина,
 Як усі, не любиш північного вітру
 І трохи нервуєш у вечірню годину,
 Коли в інших будинках спалахує світло.

Мелодія
Білий Клань
прощання

* * *

Аби не сполохать святої віри,
 Аби не відпустить тебе у вирій,
 Щоб Бог нас забуттям не покарав,
 Я маю заплатити. Чорна гра!
 Коханий! Я вже маю тільки щирість.

Але якщо тобі її віддам,
 Якщо з ріки втече у плач вода,
 Якщо вона уб'є твою довіру —
 Моя убивча, вистраждана щирість, —
 То замість щастя виросте біда.

Ти чуєш? — Шарудить опале листя..
 О, де ти був, коли, первісно чиста,
 Я знала храм і ставила свічки,
 Я мала стан, співучий і гнучкий
 І так любила сутінки імлісті —

Ще не тому, що можна в них сховати
 Мій чорний світ, і всі його дива!
 Тепер карай — цілунками і словом, —
 Господень меч! Мій кат в ім'я любові!
 Я певна, що залишуся жива.

Я повернусь, я буду жити знову,
 Я не боюся сказаного слова,
 Я знаю: проспівавши всі пісні,
 Ми маємо померти у вогні,
 Щоб потім народитись — для любові.

*Мелодія
вільних акордів*

* * *

Коли-небудь, не зараз,
із потяга встану.
У вогонь привітання
червоних гвоздик
Я занурюсь повільно,
немов у світання,
Вип'ю погляда синього,
наче води.

Так по-змовницьки глянуть
дерева безлисті
І пророчо гойднеться
торішня трава...
Будем ввечері знову
первісні і чисті, —
Це лиш наша робота —
Коханців вдавать.

Ах, ми бідні актори
бродячого цирку,
Ми — веселого світу
печальні пажі.
То не місяць над нами —
мандаринова шкірка
Поміж криги і снігу
самотньо лежить.

В нашій трупі маленькій
ще маса вакансій:
Кожен другий постукає —
і навтьоки.
Світ не любить кохання,
але терпить коханців.
Отже, буде вистава.
Купуйте квитки.

* * *

Напередодні вічної любові,
Наприкінці буденних денних суєт
В мені, немов у залі урядовій,
Мої чуття завзято дискутують:
— Давайте поговоримо про статус! —
Це надто добре, щоб зі мною статись.

— Тут, бачте, ось про що сьогодні йдеться:
Занадто вже приваблива програма.
Або це гірше, ніж мені здається,
Або — це відбувається не з нами.

— І перш за все ми мусимо подбати,
Щоб якось не потрапити до пекла.

...Отут би й припинити всі дебати
Заради всеглобальної безпеки.
І я, здається, мала б знати міру,
Побувши і в болоті, і в мастилі.
Та щось в мені іще так хоче вірить
В усе, від чого тричі відхрестилась.

Мов за чесноти жалувана рента,
Дзвенить в мені ця віра ризикова —
Так вірують на іспиті студенти
У чудодійну силу мідякову
І в те, що всі прикмети точно діють.
З отих часів, попри цинізм і втому
Назавжди залишається надія
З усіх білетів витягти знайомий.

Так, мабуть, буде вічно — що б не сталось.
Круп'є до себе касу скоро згорне...
І все ж, я зачекаю до фіналу,
Саму себе поставивши на чорне.

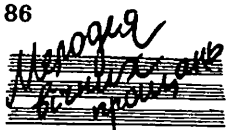

* * *

На долоні стола —
 спів вогню у обпаленім горщику,
 Жовтий шепіт фрезії
 пальці лоскоче мої...
 Певно, муза пройшла
 повз плацкарту вузьким коридорчиком, —
 Я боюся поезії,
 я не почувла її.
 Вицвів, вилиняв крук,
 та від нього натерпимось жаху ще.
 Нашій втомленій кличності
 згубу навие звір...
 Пальцям втомлених рук
 не скорилися зоряні пахощі,
 Не торкнулися вічності,
 бо не лягли на папір.
 А дощі — навпаки:
 замість слів ляже плямами лихо те,
 І оплаче степи,
 і сльозу ув очах збереже...
 Нам з тобою таки
 залишається тільки роз'їхатись,
 Щоб зустрітись знов,
 коли буде запізно уже.

* * *

Вишня повна плодів, мов думок невтїшних,
Їх прозоре хитання
 росте в мені.
Мої пальці нервово
 зривають вишні,
Гіркувато-червоні,
 як перший гнів.
Проростає у відрах
 лінива злука,
Червоніє тремтіння
 між сивих трав.
Вишні падають з пальців
 червоним звуком,
Мов чиясь віртуозна
 захоплена гра.
Кам'янію надвечір.
 А трішки пізніше
Проростаю у землю.
 І тільки вгорі
Мої пальці нервово
 зривають вишні,
Гіркувато-солодкі,
 мов перший гріх.

* * *

Оддай мене, мамо! Та ні, не оддай —
 Чекають на мене жура та біда.
 Люблю? Не люблю? — не питаюся, ні.
 Ото тільки й світу, що плач та пісні.
 А що за піснями? — то знає один
 (Із поглядом долі, з очима біди),
 Отой, що його відпускала сама.
 Не дай мене, мамо, ой, мамо! Ой, ма!..
 Не спалить любові мандрівний вогонь —
 Коханий, що вирвався з раю мого.
 Під попелом мертвим — тремтіння і жар...
 Далеко — світанок, та близько — межа.
 Згасають веселі шматочки пожеж...
 Не дай мене, мамо: нащо нам чуже!

* * *

В світ, до якого мені не можна
Входить кожний.
В сон, на краєчку якого мовчу —
Течуть
Пісні тих, що знають слова —
В жнива.
Але... Дай тебе бодай обійняти.
І грати
Розплавляться в пеклі тіла мого.
І вогонь
Народить любов у тілі крижини.
І згине
Останній зляканий сумнів.
Не хочеш? Подумай!

* * *

Іринці

До Брами Любові
 чоловіки не приносять квітів,
 Та їхні серця
 б'ються об камінь її.
 Над брамою сиво
 кружляє тумани вітер,
 На Брамі аж плачуть
 од співу свого солов'ї.

До Брами Любові
 жінки приходять босоніж,
 Та всі вони — квіти,
 окраса на чорному тлі.
 Їх коси, мов змії,
 звиваються поміж долоней,
 Їх руки ясином
 летять до обличчя землі.

Шукай, мандрівнице!
 Хай сояхи ясноголові
 Направлять твій крик,
 полини кинуть в ноги плащі...
 Молися до зорь,
 щоб шлях твій до Брами Любові
 Приніс твоє тіло
 і біле латаття душі.

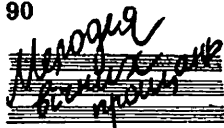
*Мелодія
всміхання
проміння*

РАНОК

Блідне зойк матіоли
в сивім попелі ранку
На печальному згарищі
репресованих зорь,
І згвалтована ніч,
мов остання вакханка,
Із досвітньої зливи
випиває озон

І повзе по землі —
темноока, знеможена,
Доки промінь простромить
її в боротьбі...
Припадати до трав —
привілей переможених,
Цілувати коліна —
тавро для рабів.

Кільця кіс розвиваються,
блякне чорний вогонь її,
Замовкають тимпани
відьмакових весіль,
І тремтять істерично
у останній агонії
Матіолові пахощі
на ранковій росі.

* * *

Я завмерла портретом
 На синьому тлі,
 Брів розламаним злетом
 Відбилася в склі.
 Самота моя — туя —
 Як дзвенять кришталі! —
 Спить, допоки існую
 Сном безглуздим землі.

Розіп'ята на вітрі
 Останнім листком,
 Знаю слово нехитре —
 Ні крапок, ні ком —
 Раз у раз заклинанням
 Його шепочу
 Безбажально, безжально,
 Нечутно, нечу...

Так лишу непочутим
 В повітрі — не жаль:
 Не бальзам, не отрута —
 Мінливий кришталь.
 Самотою моєю
 Дзвенить і дзвенить:
 — Зачекай! Що для Геї?
 Лиш мить, тільки мить...

Тіло — форма — потворна,
 Ще потворніша суть...
 Сиплю попелом чорним,
 Та не можу забуть, —
 Я не Стікс і не Лета,
 Я каюся в злі, —
 Завмираю портретом
 На синьому тлі.

* * *

В найбільший шал весняної повені
Межею терпкого місяця квітня
Простує щойно земансипована
І трохи сумна амазонка новітня.

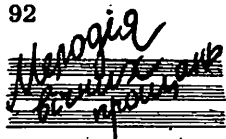
Вона заплутана в тенета дивні,
Сплетені з уривків мрій і пам'яті:
Душею — шлюха, тілом — діва
З голосом, щойно злетілим з паперті.

І все це докупи якимось не діпиться,
І, може, бачать останню весну
Ці очі кольору Апокаліпсису
І волосся з пахощами зимового сну.

І ці ось напівдитячі ямочки,
І стегна самки — тугі й міцні...
І все ж вона — ілюзорне явище
В цьому цілком реальному дні:

От щойно з пекла — така собі Кора
(Одруження з Гадесом — почесна місія)...
«Якась вона... Не те що прозора, —
Скоріше, пуста», — визначає комісія.

Пішла б по любов — так чужа і непрохана.
Ходою воїна — стрімко і гінко —
Іде. Лиш тремтять вуста ледь сполохано
На згадку про те, що вона іще — Жінка.

* * *

Що ти хочеш від мене,
 на зустріч чекаючи марно?
 Я не хочу від тебе
 гарячого тіла жаги...
 На високій Голгофі
 побудую я замок захмарний,
 Оточу його лісом
 правічних чеснот-берегинь.

Може, стріли кохання
 заіржавіли в бога Ероса,
 Золота Афродіта
 стала знов шумовинням морським?
 Приховаю під чорне
 розпусні розпущені коси,
 Білу сукню спалю.
 Хай від неї залишиться дим.

От і все, що скажу.
 А чому — питаєш у вітра.
 Відповість тобі попіл,
 що по сукні zostавсь на землі...
 На високій Голгофі
 побудую я замок нехитрий,
 Білий дим від багаття
 вітрилом напнуть кораблі.

* * *

Я не буду такою,
Якою донині була.
Ледь торкаю рукою
Уламки вітражного скла —
Плач осліплених вікон,
У які зазирає одна
Бутафорського крику
Тривожна і справжня луна.
Що вона не накоїть —
В усьому лиш я завиню.
Я не буду такою,
Якою була до вогню,
До фінальної сцени,
Де так і нескаране зло.
Я ніякий не фенікс,
Я просто останнє тепло.
Та залишиться білим,
Якщо навіть згаснуть сонця,
Моє спалене тіло,
Що стука у ваші серця.

* * *

Все це не варто того, щоб померти:
 Мамим пестунчик, суцільна маніжність...
 Хисту не треба, хіба тільки впертість, —
 Зламану іграшку кинуть під ліжко.

Нащо кімната — А сонце, а літо?
 Штучні троянди — не сонячні ружі...
 В ляльчині очі не варто дивитись, —
 В них відбивається тільки байдужість.

Напівподобою теплого стану,
 Може, хазяйка народиться з зайди,
 Може, якась і повірить в оману, —
 Тільки не та, що сама — не насправді.

Дивишся п'яно і трішечки ніжно
 (Руки гарячі, а очі — холодні):
 Зламану іграшку кинуть під ліжко —
 Ще не кохання штовхнути в безодню.

* * *

І навіть фіранка мене боїться:
Коли прочиняються двері в кімнату,
Вона намагається біло тікати,
Забравши з собою свою таємницю

І пару цілком одомашнених квітів
У темних вазонах а-ля Трипілля.
Здригається напівпрозоре тіло
У ніби-коханні, в роздвоєнні світу:

Отак — залишатись, отак — тікати.
І розум летить, але серце — тисне;
І просторо тілу, а духу — тісно...
А втім, я навряд чи подібна до ката —

В мені ще занадто багато плоти.
Фіранка летить...
Ілюзорність тане...
І каже розважливо мій коханий:
— Ну що ти, маленька!
Це ж просто протяг.

* * *

Не йди в п'ятьму!
 Хай попіл стука в серце,
 Нехай вирує шквал тривожних терцій,
 Та поки що не висунуто версій —
 Безглузких версій з приводу «чому».

Не йди в п'ятьму! —
 Там поруч прірви й гори,
 А всі іще зациклені на «вчора».
 І віряться іще: «Якщо я поруч —
 Нещастя не загрожують йому».

Не йди в п'ятьму!
 Бо заходу комета,
 Лишивши нерозкритими секрети,
 Осяє очі, потім — силуети,
 А потім — наступає каламуть.

Не йди в п'ятьму!
 В цій затишній кімнаті
 Ти маєш право дечого не знати.
 Останнім часом щось... щастить занадто.
 І жодних версій з приводу «Чому?».

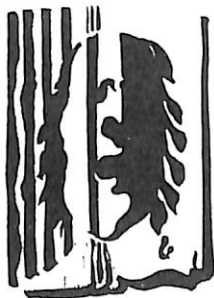
* * *

Площі безхозне люстро,
Неба блакитна корогва.
Схема метро: ієрогліф,
Що означає «зустріч».

Ще фахівцям неясно,
Як він тлумачиться текстом:
Зміст визначають в контексті
Зміни місця і часу.

Суне у потязі фото:
Ми, від морозу іскристі,
Ранок проводимо в місто
Крізь Золоті Ворота.

Викраде пізніє світання
Передпрощальний погляд.
Схема метро: ієрогліф,
Що означає «прощання».

*Мелодія
вчужих
прощань*

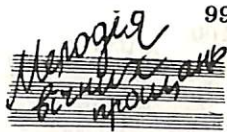
* * *

Стрибну на засмаглу під сонцем гарбу, —
Аж зайдеться свистом батіг!..
О, як я мовчала про те, що ти був —
Так довго — в зіницях моїх!

О, як я мовчала! Лише навзаєм
Слова зберігали вогонь.
Я з літер складала обличчя твоє,
Аби не забути його.

Тримайтесь! Тримайтесь, колеса старі; —
Ще трішечки льоту всліпу!
Я пам'ять, мов сіно, розтрущую скрізь
На чорних вибоях в степу.

Дорога? Не треба! Гайда навпростець!
Однаково — шляхом чи без!..
Ну як же я крикну, що це вже кінець
І більше немає тебе?!

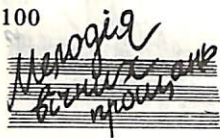

ГІСТЬ

Коли зоряний вечір
в білостінну гавань
припливе під вітрилом ковдри,
Він похилить втомлені плечі
до затишку лави,
де чатує чубатий спочинок недовгий.

Встане вночі, мов сновиди...
По хатині, вікнами латаній,
горошинами котяться зорі.
Туманом піде.
І ще довго-довго палатиме
на вустах гіркуватий морок.

Серце в долоні зважить,
Чару сонця за талію
перехилить на зелену стежину...
— Світла моя! — скаже —
не шукай мене у конваліях,
я більше люблю жоржини.

* * *

На небі з квіту черешень
 кохаються наші тіні.
 Безсилі схлипи оркестру,
 подібні до музики снів,
 уже замовкають. Врешті
 лишається смуток синій:
 це небо, мов знак протесту,
 крізь квіти кричить мені,

Що тіні — лише омана,
 реалії наші — самотні,
 між нами — пристойна відстань
 пристойної довжини.
 Ти, в принципі, маєш кохану,
 вона з тобою сьогодні,
 і буде так років двісті,
 а решта — стривожені сні.

Та тіні сплітаються знову,
 повітря тремтить жагуче,
 рожеві квіти цілунків
 яріють на цілу весну.
 І що там лежить в основі —
 трава, що пробилась на кручі,
 помилка в розрахунках
 чи дивні візії сну —

Мені нецікаво зовсім.
 Десь там, на черешневім небі, —
 постійне повторення ночі,
 Єдиної нашої гри.
 У тіні твої волосся —
 точнісінько як у тебе,
 І, певно, ті ж самі очі
 (на жаль, не видно) вгорі.

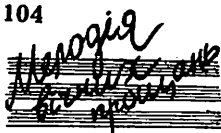
Не платить солідної суми
 неспійманий на гарячому.
 Спокійна твоя дружина,
 бо, бачиш, йдеться про те:
 про що б ми з тобою не думали,
 чого б ми у снах не бачили, —
 це — тіні, лиш наші тіні.
 І просто — черешня цвіте.

НОКТЮРН

Засинай-но, моя кохана!
Вже заплющені очі будинків,
І на небо розсип веснянок,
Наче спогад про сонце, впав...
Все віщує, що ніч надходить:
Зникли хмари, мов сірі трамваї,
Що сховалися в парк до ранку,
І подався грітись туман.
І дивись: прокидається знову
В небі місяць, такий самотній,
Наче хто надкусив крайця —
І на розі кинув його.
Не дивися у змерзлі вікна:
Ніч на землю яблуком впала,
Розлетілась на безліч шматочків,
Скрізь блищать міріади крапель...
Хто побачить той блиск — осліпне.
Не дивися на нього, кохана,
Щоб тебе не скарала ніч!
Ну чому ти не спиш, кохана?
Може, в тебе також безсоння?..
Так ліхтар розмовля з зорею,
Доки ранок її не вбив.

* * *

...Ти є у цьому місті. Десь тебе
Везуть трамваї і кафе годують,
І обіймає карий присмак кави,
І вулиці оплутують стрічками
В тканину площі кольору асфальту.
І небо в голубому капелюсі
Із жовтою трояндою на ньому
Тебе хова від зоряного смутку,
А заразом — від зливи зорепадів —
Тих, під які загадують бажання.
Чи не тому ти геть забув про мене
І згадуєш зненацька, випадково:
У котрійсь з цих бетонних коробок
Сирена на любов мою чекає.
...А все-таки, ти десь у місті є,
І втішно, що твої вишневі очі
Не те що сліз — не знають навіть смутку.

МАЙЖЕ ЗА ЕКЗЮПЕРІ

Рипіння старого колодязя:
 Вода наближається. Чуєш? —
 У ніч відпливають туї
 На синій хитливій лодії.

Під зойки покинутих крапель
 Вода наближається. Губи
 Шепочуть осанну зрубу.
 Імла на пухнастих лапах

Виходить у світ вколисаний.
 Вода наближається. Знаєш,
 Чим встелений шлях до раю?
 Червоним осиковим листям.

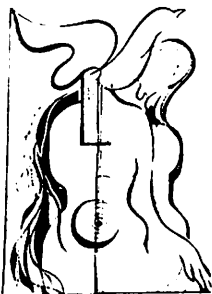
Змія у піску причаєна.
 Вода наближається. Співом
 Колодязь зітхає сиво —
 Рипучого голосу таїнство.

І — зоряний сміх крізь завісу
 Небесної синьої сажі!..
 І виє приручений Княжич
 На місяць — подобу Лиса.

Мелодія
вчужих
прощань

* * *

Лежать кілометри снів
 між нашими спальнями.
 Уже до подробиць
 я знаю цей штучний світ.
 На відстані гра
 здається майже реальною:
 Ти дзвониш вночі
 і п'яно кажеш: Привіт!
 Старезний диван
 рипить усіма пружинами,
 Оглухло тікають
 налякані скрипом сні;
 Ти майже серйозно
 вважаєш мене дружиною,
 Звільняючи місце
 на ліжку біля стіни —
 Одної із тих,
 в яких телефон, мов найманець,
 Слухняно відтворює
 плетиво свіжих рим.
 Та найцікавіше,
 що ми підсвідомо знаємо
 Кінець і початок
 цієї смішної гри:
 Ти якось нап'єшся
 і підеш шукати ніжності
 На площі рожевих
 пропахлих кавою рук.
 Початок весни. Мое весілля — за тиждень.
 І мій наречений —
 колись твій найкращий друг.

З М І С Т

У мене є одна свіча	3
Прощання не розквітне криком	27
Про нашу щасливу незустріч	49
Спів вогню у обпаленім горщику	77

Літературно-художнє видання

Брацило Марина Анатоліївна

МЕЛОДІЯ ВІЧНИХ ПРОЩАНЬ

Поезії

Редактор А. З. Рекубрацький.

Художник Т. П. Гредньова.

Здано до набору 18.11.1996 р. Підписано до друку 20.12.1996 р.
Папір офсетний. Друк офсетний. Обсяг 5,6 друк. арк.
Формат 84x108 1/32. Тираж 1000 прим. Зам. № 4837.

Видавництво Запорізької організації
Спілки письменників України «Хортиця».
330000, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 162,
Центр підвищення кваліфікації державних службовців, офіс 515

Запорізька міська державна комунальна друкарня
«Дніпровський металург».
330057, м. Запоріжжя, вул. Антенна, 4.